Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul central, judecător – Suvac Sergiu
Dosarul nr. 2ri-480/24
2-24101579-02-2ri-02102024

D E C I Z I E

12 decembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:
Președintele ședinței, judecătorul Pulbere Ruxanda
judecători Malîi Ala și Cașcaval Andrei

examinând fără participarea părților, recursul declarat de Întreprinderea de Stat Firma Editorial Poligrafică „Tipografia Centrală", prin intermediul avocatului Habravan Andrei,

în cauza civilă la cererea înaintată de Întreprinderea de Stat Firma Editorial Poligrafică „Tipografia Centrală, cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. „BESTSELLER BOOKS",

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 13 septembrie 2024, prin care s-a restituit cererea,

a c o n s t a t a t:

**Pretențiile din acțiune:**

La 10 septembrie 2024, reprezentantul Întreprinderii de Stat Firma Editorial Poligrafică „Tipografia Centrală", avocatul Habravan Andrei, a înaintat cerere cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. „BESTSELLER BOOKS", solicitând admiterea spre examinare a cererii introductive, intentarea procesului de insolvabilitate în privința ultimei, numirea în calitate de administrator provizoriu, administratorul autorizat Cojocaru Svetlana, deținătorul autorizației nr. 79 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției.

**Soluția primei instanțe:**

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 13 septembrie 2024 a fost restituită cererea depusă de către reprezentantul Întreprinderii de Stat Firma Editorial Poligrafică „Tipografia Centrală", avocatul Habravan Andrei, cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. „BESTSELLER BOOKS".

S-a remis avocatului Habravan Andrei, încheierea în cauză și cererea depusă cu toate înscrisurile anexate.

S-a explicat deponentului că restituirea prezentei cereri nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată cu aceeași cerere, împotriva aceluiași debitor, cu același

obiect şi aceleași temeiuri, dacă vor fi lichidate încălcările.

**Pretențiile din recurs:**

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 20 septembrie 2024 Întreprinderea de Stat Firma Editorial Poligrafică „Tipografia Centrală", prin intermediul avocatului Habravan Andrei, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul central din 13 septembrie 2024, solicitând casarea acesteia, cu restituirea cauzei în instanța de fond la etapa primirii în procedură a cererii introductive.

În motivarea cererii de recurs reprezentantul părţii recurente a indicat, că în speţă a fost anexat pentru instanţa de fond a actului de verificare, contrasemnat, confirmat de ambele părţi (creditor şi debitor), la care instanţa absolut subiectiv, nepărtinitor fără a avea proba contrarie, pripit a pus la îndoială existenţa datoriei existente între creditor şi debitor, astfel considerând că este necesar şi alte probe pentru a demonstra existenţa datoriei, făcând referință la alte facturi fiscale.

A menționat suplimentar că, instanţa de fond a acționat de drept conform art. 170 alin. (5) Cod de procedură civilă și a dispus cu drept de recurs în 15 zile, iar de fapt, nu se încadrează situaţiile juridice în speţă conform cerinţelor art. 170 alin. (1) lit. a), b), c) şi g) Cod de procedură civilă. Consideră reprezentantul recurentului că, este o soluţie contradictorie, eronată argumentarea juridică de fapt, raportată la cea de drept.

A completat, că în speţă sunt banii statului R. Moldova, or, Întreprinderea de Stat Firma Editorial Poligrafică „Tipografia Centrală" este prejudiciată cu o sumă enormă, iar pe aceste motive formale unde instanţa de fond se observă ca fiind părtinitoare părţii neantrenate la această etapă în proces a S.R.L. „BESTSELLER BOOKS", în interesul ei, repetat nu dă curs cererii introductive, astfel pune la îndoială obiectivitatea instanţei.

**Termenul declarării recursului:**

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

După cum a fost indicat anterior, încheierea contestată a fost emisă la 13 septembrie 2024, iar recursul a fost depus la data de 20 septembrie 2024, astfel că în raport cu normele legale citate supra, instanța consideră că recursul a fost depus în interiorul termenului legal.

**Aprecierea instanței de recurs:**

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor cererii de recurs și a materialelor dosarului, Colegiul constată că la caz se impune admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de fond și trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) al Legii insolvabilității procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În corespundere cu dispozițiile art. 5 alin. (2), (3), (6) a Legii insolvabilităţii, instanţa de insolvabilitate dispune de competenţă exclusivă la judecarea, în cadrul

procesului de insolvabilitate, a litigiilor ce ţin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existenţa unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanţa de insolvabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă. Instanţa pe al cărei rol se află cauza de insolvabilitate examinează din oficiu toate circumstanţele relevante cauzei. În competenţa instanţei de insolvabilitate intră şi controlul judecătoresc asupra activităţii administratorului provizoriu, administratorului insolvabilităţii şi/sau a lichidatorului, procesele şi cererile de natură judiciară privind constatarea faptelor aferente procedurii de insolvabilitate.

Potrivit art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condițiile art. 426 alin. (3) Cod de procedura civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Studiind suportul probator administrat la materialele cauzei, instanța de recurs atestă că, la data de 10 septembrie 2024, reprezentantul Întreprinderii de Stat Firma Editorial Poligrafică „Tipografia Centrală”, avocatul Habravan Andrei a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului S.R.L. „Bestseller Books”, Cojocaru Svetlana, deţinătoarea autorizaţiei nr. 79 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiţiei.

În motivarea cererii, creditorul a invocat că potrivit actului de verificare din 29.05.2024 semnat și confirmat între părți, suma debitorială față de Întreprinderea de Stat Firma Editorial Poligrafică „Tipografia Centrală” constituie 2.797.773,95 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central din 0 13 septembrie 2024, a fost restituită fără examinare cererea introductivă înaintată de reprezentantul Întreprinderii de Stat Firma Editorial Poligrafică „Tipografia Centrală”, avocatul Habravan Andrei privind intentarea procesului faţă de S.R.L. „ Bestseller Books”.

Pentru a dispune astfel, instnța de fond a invocat că reprezentantul creditorului nu a anexat la cererea introductivă toate documentele ce adeveresc obligațiile debitorului față de creditor.

La caz, instanța de recurs consideră că, instanța ierarhic inferioară pripit a conchis asupra restituirii cererii introductive înaintată de reprezentantul Întreprinderii de Stat Firma Editorial Poligrafică „Tipografia Centrală”, avocatul Habravan Andrei privind intentarea procesului faţă de S.R.L. „Bestseller Books”. Or, potrivit dispoziţiilor art. 3 din Legea insolvabilităţii, insolvabilitatea se depăşeşte prin proces judiciar complex care combină în special perioada de observaţie, procedura de insolvabilitate, care continuă cu procedura de restructurare sau cu procedura falimentului, sau cu alte proceduri stabilite în prezenta lege şi care se intentează de instanţa de judecată.

Potrivit art. 9 al Legii insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvabilitate se intentează doar în temeiul unei cereri de intentare a procesului de insolvabilitate (denumită în continuare cerere introductivă).

Corespunzător art. 17 din Legea insolvabilităţii, la cererea introductivă a debitorului se anexează: a) copia de pe actul constitutiv; b) lista participanţilor (membrilor) săi; c) situațiile financiare la ultima dată a raportării; d) documentele care atestă componenţa şi valoarea bunurilor sale; e) datele din registrele publice despre bunurile sale, inclusiv despre bunurile gajate; f) lista creditorilor şi a debitorilor, cu specificarea datoriilor creditoare şi debitoare, adreselor şi datelor de identificare ale creditorilor şi debitorilor; g) dovada notificării membrilor (asociaților, acționarilor) debitorului sau probe care confirmă imposibilitatea notificării, chiar dacă a fost depus un efort rezonabil; h) dovada notificării Serviciului Fiscal de Stat despre intenția de a depune cerere introductivă.

Dispoziția art. 20 al Legii insolvabilității prevede la alin. (1) că, în cererea introductivă a creditorului trebuie să se indice:

a) denumirea/numele şi prenumele creditorului şi ale debitorului, sediul/adresa, alte date de identificare ale acestora, confirmate prin extrasul din registrul public corespunzător;

b) valoarea creanţelor creditorului, mărimea dobînzilor şi a penalităţilor aferente;

c) temeiul creanţelor şi termenul executării lor;

d) menţiuni despre alte probe ce confirmă creanţa creditorului;

e) propunerea candidaturii la funcţia de administrator provizoriu pe perioada de observare a debitorului;

f) alte date, considerate de creditor ca fiind necesare pentru examinarea cererii.

(2) La cererea introductivă a creditorului se anexează:

a) documentele ce adeveresc obligaţiile debitorului faţă de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligaţii, scadenţa obligaţiilor, temeiul intentării procesului de insolvabilitate potrivit art.10, alte documente care justifică cererea creditorului;

b) dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor;

c) dovada notificării Serviciului Fiscal de Stat despre intenţia de a depune cerere introductivă, cu excepţia cazului în care cererea introductivă a fost depusă de către Serviciul Fiscal de Stat.

Conform art. 22 alin. (1) şi (2) al Legii insolvabilităţii, instanţa de insolvabilitate restituie fără examinare cererea introductivă întocmită cu încălcarea art. 20 sau a art. 17. Încheierea privind restituirea fără examinare a cererii introductive poate fi atacată cu recurs. În cazul în care debitorul a depus cerere introductivă în temeiul art. 14, dar nu a anexat la ea documentele prevăzute la art. 17, prezentând probe care confirmă imposibilitatea anexării lor, instanţa de insolvabilitate admite spre examinare cererea solicitând prezentarea documentelor în ordinea dezbaterilor judiciare.

În cauza deferită examinării, Colegiul reține că cererea introductivă a fost restituită pe motiv că creditorul nu a prezentat extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, actualizat la data depunerii și nu a prezentat toate documentele ce adeveresc obligațiile debitorului, apreciind că actul de verificare anexat nu este suficient pentru a dovedi creanța datorată și invocată.

Verificând lucrările cauzei, instanța de recurs menționează că, reprezentantul creditorului a prezentat informația prevăzută la art. 20 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 149, totodată potrivit acestei norme nu este expres sau imperativ indicat că este necesar de a anexa informație sau extras din Registrul de stat al persoanelor juridice actualizat la perioada de depunere a cererii introductive. Prin urmare, restituirea cererii introductive la caz din motiv că nu este prezentat un extras din Registrul de stat al persoanelor juridice, în viziunea Colegiului, reprezintă un formalism excesiv, totodată prima instanță la necesitate poate solicita ulterior după primirea cererii informație actualizată, în cazul în care apar dubii sau se invocă prezentarea unor informații necorespunzătoare prin prisma normei legale enunțate mai sus.

De asemenea, instanţa de recurs constată ca premature concluziile instanţei de insolvabilitate cu referire la faptul că în speţă, de către recurent nu au fost anexate toate documentele ce confirmă obligațiile debitorului față de creditor, or, actul de verificare din 29.05.2024, semnat atât de către Întreprinderea de Stat Firma Editorial Poligrafică „Tipografia Centrală”, cât și de S.R.L. „BESTSELLER BOOKS”, constituie potrivit anexei nr. 3 formularul nr. 21 al ordinului Ministerului Finanțelor nr. 216 din 28.12.2015 documentul oficial contabil ce demonstrează evidența debitorială, iar în cazul în care se invocă dezacord cu acest act de verificare, prima instanță poate solicita la necesitate acte suplimentare în vederea confirmării creanțelor invocate.

Urmare a acestui fapt Colegiul conchide, că instanța de fond pripit a restituit cererea introductivă înaintată de reprezentantul Întreprinderii de Stat Firma Editorial Poligrafică „Tipografia Centrală”, avocatul Habravan Andrei privind intentarea procesului față de S.R.L. „Bestseller Books”, făcând greșit referire și aplicând greșit normele de drept procedural, identificând incorect și starea de fapt real existentă, deoarece, în speță, de către reprezentantul Întreprinderii de Stat Firma Editorial Poligrafică „Tipografia Centrală”, avocatul Habravan Andrei au fost respectate în principiu condiţiile de formă la înaintarea cererii introductive, totodată fiind anexate actele specificate la art. 17 al Legii insolvabilităţii.

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că emiterea unei soluții judecătorești, de restituire a cererii introductive, în situația în care acesta a respectat obligația procedurală, poate fi calificată drept lipsirea arbitrară a dreptului de acces la justiție, garantat de art. 20 Constituția RM și art. 6 CEDO, fapt care nu poate fi acceptat, tolerat sau admis.

Or, principiul preeminenţei dreptului, inserat în preambulul Convenţiei Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în acelaşi timp un important impuls la adoptarea Convenţiei (Golder contra Regatului Unit al Marei Britanii, nr. 4451/70 din 21.02.1975, par. 34, f.d. 30), cât şi parte integrantă a Convenţiei în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (2) al Convenţiei de la Viena cu privire la dreptul tratatelor din 23.05.1969, nu poate fi neglijat la soluţionarea pricinilor civile, potrivit prevederilor art. 12 Cod de procedură civilă.

Conform dispoziţiilor art. 1 alin. (3) al Constituţiei RM, în lumina interpretărilor date în jurisprudenţa constantă a Curţii Constituţionale, (Hotărârea Curţii Constituţionale nr. 2 din 19.01.1998), una din caracteristicile constituţionale ale statului de drept o constituie obligaţiunea statului, autorităţilor lui publice, instituţiilor, persoanelor oficiale

de a activa în limitele atribuţiilor lor stabilite de Constituţie şi Legi. Instanţa de judecată nu constituie o excepţie în acest sens, având obligația de a respecta prevederile actelor internaționale, ale Constituției și actelor normative interne ale R. Moldova. Respectiv, la adoptarea actelor judecătorești instanțele de judecată urmează să reiasă și să se conducă strict de prevederile legale, iar soluțiile date trebuie să fie conforme acestor prevederi.

Pe cale de consecință, deoarece instanța de fond a dispus restituirea cererii introductive cu abateri de la cadrul legal pertinent și aplicabil, situația numită servește motiv pentru casarea încheierii primei instanțe, cu remiterea cauzei în instanța de fond la etapa soluționării chestiunii de punere pe rol a cererii.

Reieșind din cele relatate și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. b) și 428 Cod de procedură civilă, Colegiul

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Întreprinderea de Stat Firma Editorial Poligrafică „Tipografia Centrală”, prin intermediul avocatului Habravan Andrei.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 13 septembrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea înaintată de Întreprinderea de Stat Firma Editorial Poligrafică „Tipografia Centrală”, cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. „BESTSELLER BOOKS”, restituind cauza în aceeași instanță şi în același complet de judecată, la etapa soluționării chestiunii de punere pe rol a cererii.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecător Pulbere Ruxanda

judecători Malîi Ala

Cașcaval Andrei